

Wii Effterschreffne Jacob Hanszen Sorenschrifuer Offuer Totten Byrie oc Wardalls Præstegielder samtt Lauridtz Rudstad, Oluff Hammerstad, Ammund Igullsrud, Poull Huall, Poul Suchestad och Olle Hougen, Edsoerne Laugrettismender udi Toustens Prestegield, Giør Widterligt at Anno Christj 1650, den 11 Junij vare vi Effter Loughlig tillnefning forsamlede paa Hoffsuangens Rete Almindelige stef-fnestue, Till et Almindelig Velberammet Sagefaldz Ting Retten at betiene . Offueruerende Erlig velacht och vellforstandig mand Niels Bentsen, Kong Maytz fouget Offuer Hadelandz och Walders fougderj, Lensmanden Pouffl Nielssen Foedstad, med meenige Ting Alffmue Neruerende till steede.

Huorda Erlig och wellacht Mand Olluf Poffuelsen Wonhafftig paa Tømmeroll her lbidm for Reten pressenterede oc liudeligenn for meenige till steede verende tingmend, fremuiste och loed opleese , et vell foreseiglet och Loughlig till Tinge Liust Pandtebreff Daterit Tømmeroll den 2. februarj Ao 1640 udsteed aff en Quinde ved Naffn Karen Halduorsrud, som er en aff den Rete Odels Green Indehollende at hunn med sin Mandtz oc Hussbondis Niels Andersens villie oc Samtøche haffde Pantet till forne Olle Poulsen i bemte Haldoursrud - Trei Fjerdinger Maldt, med Bøxsell och Herlighed for 50 Rixdaler Dernest et vellforsiglet ucasserit kiøbebreff, oc fuldmagt aff Mickell Biørnsen, i nees Herit i Souffr Prestegield i Tellemarchen och Inge Biørnsdaater, sammesteds paa Edingsaas Boendis till Hann udsteed, Daterit Nees Tingstue, den 21 September 1642 Huilche Tuende Personer Effter derom et ucasserit shifftebreffs formalia shall vere den S: Quindis Brødrebørn, och Afrffuinger, daterit Haluorsrud den 1 Maj Ao 1637. Didzligeste er och saa tillsiune kommet Et sexmandz Breff Daterit Souff Herrit dend 23. februarj Neruerende Aar, Indehollende at Biørn Arnesen som var Arne Biørnss Søn Echte fød med sinn steffader Peder Ennersen vare aff ferdiget fra Tellemarchen till Toufften, naget oedelz goedtz med dedtz Resterende Landskyld i Halduorsrud at selge och affhende, och Huis Pening derpaa Erlangis kunde erbøed moderen Asloug Grosdatter diss halffue part hos en viss mand derudj gieldet huides och bemte Arne Biørnsens børn och Arffuingers frendtarff, at ville Nedersete, med vidre dendts Formalie oc Indhold, Effter huilche breff forschne Olle Tømmeroll effter derom prou och vidninsbyrds Tillstand, som ere Anders Kis ord och Niels Haldoursrud beuiste at hafue Leffueret til steffaderen Peder Ennersen for Samme Gaard Pendinge 16 Rixdlr for Huis oedels anpart bemte quinde och Hendis Arffuinger derudi enten kunde tilfalde som er 2 1/2 Lispdt och Niels Halduorsrud som han sin Liffstid beuilget effter shifftebreffuis Indhold 2 1/2

Lispdt deris Anpart som alle Sig haffer t illforhandlet, er 5
Lisspund med bøxssell. Noch herforuden effter Niels Hal-
doursrudz Egen tillstand for Retes haffer Olle giffuet ham 20
Rdlr effterdiss oc hand med sin forige Quinde goedtzet
haffde Indrfrelst, med deris frelsepenge. Herforuden beuis-
liggiøres med en velforseiglet fuldmagt aff Jens Olsen i
grannis herrit i Heijrdals Prestegjeld udsteed, at sig haffr
tilkiøbt omrøste gaard Halduorsrud, som skylder aarlig Et
pund Maldt samt 3 Rødsteder, Aaslid och sheedshougen som
et gammelt pergamentbreff omformelder, saavelsom effter
en Sorenschriffer dom et Rødsted ved Nauffn Hellerud,
her foruden befindes och fremlagdis et kiøbebreff aff Arffue
Alffstadz fader Toere Fedstad till Harald Narum udsteed,
derudji bemte tore befrefues affhender omrørte Gaard til
forte Harald och hands arffuinge for Euerdelig oedeel och
Eye, och derpaa i offrpeng opeboret 8 dlr 1 1/2 Ort. Eragtis
at bemte Harald Narum var Olle Tømmerols bestefader.
Noch fremlagdis et vellforseglet Kiøbebreff aff bemte Toris Søn
Arffue alfuestad udsteed Huorudinden hand certificerer oc
stadfester sin S: Faders kiøbebreff, som er daterit Ao 1577
och derpaa Endnu ydermere opebort udj oedels Løesens penge
VIII daller och Et pund Kaaber for 3 dlr same breff daterit
dend 2 Martj Anno 1647. Herforuden befindis, effter for
Indbemte Jens Olsens fuldmagt at vere Leueret till Joen
Haldoursen gurstad i Nees Herrit offr gave att er bemte Hal-
duorsrud penge 4 Rixdlr aff aarsage de vaer tore Fedstadz
quindis brødreborn. Fremlagdis en Fortegnelse paa huis breff-
penge hand till en och anden haffuer udlagt for det 1ste
pantebreff Penge 1 1/2 dlr. et kiøbebreff 2 dlr. Noch et
Schifftebreff 2 dlr. Et kiøbebreff 1 1/2 dlr, Tuende Heredags
Domme 9 dlr. Idtzige breffes betalling 3 dlr. Summa
Summarum beløber aldt huis Olle Tæmmeroll haffer udlagt
paa bemte Halduorsrud som skylder 1 Pund Maldt Penge - 134
dlr 1 1/2 ort. Disligeste befindes at Olle Tømmeroll baade i
fredz och Feidetid haffr fuldt samme goedtz med skater,
ryterhold oc anden Konglig Contribution ham deraff udgiffuet
haffr, fra Anno 1633 och Hiidindtill, och haffr Samme Gaard
verit i femte Mandz Hand siden Arfue Alfuestad fader det fra
sig soldt haffr, udjnden forshrefne Breff formeldis at Olle
Tømmeroll shall haffue fuldmagt Till sig at annamme huis
oedels breffues domme eller andre breffue som oedels-
mendene tilhøre samme gaard Halduorsrud andrørendis.
Diidtz till vindinsbyrd att salledis sandferdiger som fore sigis,
at Olle Tømmeroll sig Haffuer tillforhandlet oedel och Oedels
Løesen paa forshrefne pund shyld udj bemte Haldoursrud med
didtz tilligende Trende Røndings Pladzer eller Rødsteder ---

med woris Herneden paatrøchte Signeter. Hoss Niels Hal-
duorsrud. ----

Bak på brevet er skrevet:

Liudeligenn publiceret Leest och forkynt paa Hoff-
uangens Rette tilforordnede steffnestue Den 11 Januarj
Anno 1651, der Almindelig Sagefaldtz Ting holdtis udj
Meenige Tingsøgte Alffmues paahør, och Fogdens Erlig
Wellærdt Welforstandige Mandh Niels Bendtsen Bihuer,
det widtner Jeg wndershrefne med egen Haand Actum ut
supra. Jacob Hanssen, Egen Hand.

Kilde: Vestoppland slektshistorielags tidsskrift Nr 1 1987, side 56, «Dokument om Halvorsrud, Toten, 1651»

http://vshl.no/VSHT_skannet/Vestoppland%20slektshistorielags%20tidsskrift%201987-1%202020-01-15.pdf

Tolkning

11. 6. 1650 møtte Ole Paulsen Tømmerhol på bygdetinget på Toten for å dokumentere eierskap og odelsrett til gården Halvorsrud. Han la fram flere dokumenter for tingretten.

- 1) Et pantebrev tinglyst 2.2. 1640 på Tømmerhol. Kari Halvorsrud som var blant odelsøverne på Halvorsrud hadde pantsatt $\frac{3}{4}$ Malt i Halvorsrud for 50 rdl til Ole Paulsen på Tømmerhol. Dette hadde hun gjort med sin ektemann, Nils Andersens samtykke.
- 2) Et kjøpebrev datert 21.9. 1642 på Nes tingstue utstedt til Ole Paulsen Tømmerhol. Her bekreftes at i arveskiftet etter den avdøde Kari Halvorsrud 1.5. 1637 nevnes den avdødes arvinger og brorbarn. Brorbarna var Mikkel Bjørnsen i Nesherad og Inge Bjørnsdtr på Edingsås i Nesherad.
- 3) Et brev bevitnet av 6 personer datert 23.2. 1650 i Saude prestegjeld. Her bekreftes at Bjørn Arnesen var Arne Bjørnsens ektefødte sønn og arving etter den avdøde Kari Halvorsrud. Videre at Bjørn Arnesens stefar var Peder Einarsen og at mora var Aslaug «Grosdtr». Den arvede parten i Halvorsrud selges til Ole Paulsen Tømmerhol. Det står ikke direkte at Arne Bjørnsen var Kari Halvorsruds brorbarn, men det er nærliggende å anta det.
- 4) Et kjøpebrev utstedt 1577 av Arve Alfstads far Tore Fæstad, til kjøperen Harald Narum og hans arvinger til odel og eie. Harald Narum var Ole Paulsen Tømmerhols bestefar. Dette kjøpebrevet ble bekreftet 2.3. 1647. Halvorsrud hadde vært kjøpt og solgt flere ganger etter 1577.
- 5) Jens Olsen i Gransherad i Hjartdal Prestegjeld hadde avgitt en forseglet fullmakt (1650) vedr. 3 pund Malt i Halvorsrud og 3 rødningsplasser. Denne fullmakten inkluderer også Jon Halvorsen på Gurstad i Nesherad. Jens Olsen og Jon Halvorsen omtales fordi de var Tore Fæstad kones brødrebar. På baksiden av dokumentet datert 11.6. 1650 er det notert at denne odelsaken ble avgjort slik Ole Paulsen ønsket, tinglyst på Toten 11.1. 1651.

.....

Av dette utledes 2 slektslinjer fra Toten til Saude/Nesherad:

1 [Sigurd Larsen Moldstad]

- datter Kari [Sigurdsdtr] Halvorsrud gm Nils Andersen		Skifte 1637 Nevnt 1650
- sønn Bjørn [Sigurdsen]		Død før 1637
- sønnesønn	Mikkel Bjørnsen i Nesherad	Nevnt 1637 –1642
- sønnedatter	Inge Bjørnsdtr på Edingsås i Nesh.	Nevnt 1637 – 1642
- sønnesønn	Arne Bjørnsen	Død før 1650
- sønnes. sønn Bjørn Arnesen *		Nevnt 1650

* Bjørn Arnesen nevnes i 1650 med sin stefar Peder Einarsen og mora Aslaug Grosdtr

Fornavnet på faren til Bjørn og Kari (Sigurd) er ikke nevnt i dokumentet fra 1650. Forbindelsen til Sigurd Larsen på Moldstad på Toten er drøftet i «Under konge og kirke 1000 – 1660», Stangeboka II, Svein- Erik Ødegaard, Stange Historielag, 2006. Side 181+, kapittel «Herlog Hudfat til Ringnes og opprøret i 1505». Dokumentet fra 1650 er ikke et skiftedokument der alle arvinger listes opp. Det er et dokument som viser hvem som i 1650 hadde andeler i gården Halvorsrud og som Ole Paulsen Tømmerhol løste ut. Det kan derfor være flere etterkommere etter Bjørn Sigurdsen.

2 NN

gm Tore Festad		Nevnt 1577
- sønn	Arve Toresen Alfstad	Nevnt 1650
Ole	NNs bror	
- sønn	Jens Olsen i Gransherad	Nevnt 1650
Halvor	NNs bror	
- sønn	Jon Halvorsen på Gurstad i Neshead	Nevnt 1650

Navnet på kona til Tore Festad på Toten er ikke kjent. Men i dokumentet fra 1650 nevnes 2 av hennes brødre, som indikerer at brødrene het Ole og Halvor.